

Wiadomości zagraniczne.

Wielka Brytania.

Dnia 2. Kwietnia zaczęły się znowu posiedzenia Izb obu. W Izbie wyższej należał Hrabia Lauderdale na Hrabiego Liverpoola, aby mu powiedział, czyli Rząd, iak słysząc, w samej rzeczy, zamysła wydać sprzedawne rewersa Skarbowe (Debentures on stock). Lord Liverpool dał atoli odpowiedź uchylającą się, aby iak mówił, nie sprawić podnoszenia się albo upadania papierów publicznych (stocks); żądał wnoszono że owa pogłoska poniekąd jest zasadną. (Terazniejsze rewersa Skarbowe przynoszą wprawdzie procent, ale się tylko zastawiają, ponieważ ich sprzedawać nie wolno. Rząd wykupie je nazaw — obliży ustalone (consols). Debenture, jest to nadporządkowe, owym rewersom towarzyszące oświadczenie, że iak iak obliży ustalone (consols) zupełną są własnością posiadacza, i że od niego sprzedawanemi być mogą). Na tę wiadomość podnieśli się papiery publiczne (stocks) o 2 od sta.

W Izbie niższej czytano po pierwszy raz projekt do prawa (bil) względem zakładania nowych kościołów.

Tajna Rada zezwoliła na zaślubienie Xiężniczki Elżbiety z Xięciem Następą Hesko-Homburskim. To zaślubienie odprawilo się dnia 7. Kwietnia zrana o godzinie 8mej, a zaraz potem przeniesło się N. Matężstwo z pałacu Królowey do parku Windsorskiego. Dnia 22. Kwietnia miały być u Królowey ranne pokoje gdzie NN. Matężkowie przedstawionemi być mieli. — Z przyczyny tego zaślubienia odroczone posiedzenia obu Izb Parlamentowych do następującej Srody.

Straszny wypadek zajmuje teraz uwagę Publicznosci Angielskiej. Wiadomo że Lord Palmerston ma sobie złecone podawanie Parlamentowi projektów względem woyska. Dnia 9. Kwietnia przyszedł do Biora jego pewien Officer, a mianowicie Porucznik Davis, żądał posłuchania i został przypuszczony. Skoro był z Lordem sam na sam, strzelił do niego z pistoletu, a zaraz na to odrzuciwszy

pistolet wyszedł, mówiąc te słowa: „Dobrzem go wypłacił.“ Natychmiast go poymano. — Ma on 23 lat wieku i zdaie się mieć pomieszanane zmysły. Zamialem jego miało być zgładzenie Lorda Palmerstona, od którego się pokrzywdzonym być sądził; odświadczył bowiem otwarcie, „że ieden z nich zginąć musi.“

Królestwo Polskie.

Według gazet Warszawskich ukończyły się obrady Seymowe dnia 27. Marca. — Zostawiając umieszczenie programu i mowy N. Cesarza i Króla Alexandra Igo do następujących numerów gazety naszej, kładziemy tu z kolei dalszy ciąg przerwanych w numerze przeszłym obrad Seymowych, a mianowicie:

Izba Poselska.

Posiedzenie dnia 20go Kwietnia.

Projekt Kodeksu Karnego, który na posiedzeniu dnia 18. b. m. w dwóch częściach był odczytany, a którego trzecią część dziś przeczytano, wzięto do roztrząsania. Pomiedzy mówiącymi za projektem z grona Kommissyi byli następujący: JW. Pieniążek Posel Kozienicki, Kołdowski Deputowany z Powiatów Radomskiego i Kozienickiego i Obniski Posel Łosicki, którzy pełnym wymowy głosem, rozbierając szczegółowo projekt, i wyjaśniając niedogodności dotychczasowych praw karnych Pruskiego i Austryackiego, w kraju naszym obowiązujących, oświadczyli się za wniesionym projektem. Przeciwnego zaś zdania był JW. Słubicki Posel Brzeski, członek Kommissyi Skarbowey.

JW. Wiktor Rembieliński Posel Łomżyński usiłował wybażać niedokładność projektu w artykułach 13, 31, 46, 67 i 80ym.

JW. Jezierski Posel Garwoliński, tak z powodu nieprzygotowaney procedury, iako też, nieprzekonania się w ogóle o dokładności tego projektu, oświadczył się przeciw niemu.

JW. Dembowski Posel Kazimierski będąc za projektem, odpowiadał na uwagi JW. Rembielińskiego i Jezierskiego.

JW. Raymund Rembieliński Poseł Biebrzański mówiąc o niestosownem szafowaniu karą śmierci, a przynajmniej, żeby ta była dopełniona w miejscu popełnionej zbrodni, tudzież, iż chłosta zastosowana do nie obywatelów odrazi cudzoziemców od kraju naszego, iako też, że w księdze IIIciej przewinienia niedłwie potoczne podciągnięto w kodeksie Kryminalnym pod artykuły Przesłępstw policyjnych, był przeciw projektowi.

Zarzuty te odpierał JW. Gabryel Biermacki Deputowany Ostrzeszowski, Wieluński i Częstochowski.

JW. Krysiński Deputowany Cyrkułu V. miasta Warszawy naganiał skwapliwość, doradziąc rozważny rozbiór tak trudnego do utrafienia przedmiotu, który wielkiego zastanowienia wymaga, a zwracając uwagę obradujących na troskliwość, z jaką sławni prawodawcy w tej mierze postępowali, tudzież na usilność, z jaką przy długim i kilkanaście lat trwającym przeciągu czasu inne narody w zbieraniu i przyjęciu praw Kryminalnych okazały, wystawiał potrzebę pod tym względem mocnego zastanowienia się, czyli przyjęcie takowego prawa, które z samej krótkości czasu cechę niedokładności w sobie nosić może, stawie Polaków nieubliży.

Na ten głos odpowiedział stosownie JW. Dembowski Poseł Kazimierski, którego wniosek znów JW. Krysiński odpierał.

JW. Linde Deputowany Cyrkułu IIIgo miasta Warszawy uważał mylną argumentację przeciw projektowi, stawiał różnicę między teorią a praktyką, twierdząc, iż doświadczenie jest zawsze gruntowniejszem. Mówił przeto, że wzięte z doświadczeń innych narodów prawa za wzór do niniejszego projektu, niemylną nam rokują dobroć i użytek. Tak więc popierał projekt, uważał tylko sprzeczność między artykułami 25tym i 119tym.

JW. Hakenszmit Deputowany Krasnostawski i Chelmski uważał przytoczone zdania lub iedne drugimi przeciwnie, lub zanadto ogólne i nic niestanowiące. Był więc za projektem.

JW. Szotowski Poseł Łęczycki znajdował potrzebę zaprowadzenia poprzedniczo procedury; a rozbierając niektóre artykuły, stosowne w tej mierze zdanie wynurzył.

JW. JX. Przyłuski Deputowany Płocki i Pułtowski podobnie się oświadczył, i obadwa byli przeciwko projektowi.

JW. Chmielowski Poseł Lipnowski przedsięwziął długi wykład wielu artykułów, uważając je lub za mniej zgodne z duchem rzeczy, którą tłumaczyć powinny, lub za odchodzące od dokładności i precyzyi, potrzebne w każdym prawie. Uczynił szczegółowy

rozbiór aż do artykułu 85go, gdy dla spóźnionej pory JW. Marszałek odłożył ukończenie głosu jego do następującego posiedzenia; dnia 21. b. m.

Posiedzenie dnia 21go Kwietnia.

W dalszym ciągu wczorajszej Sessyi JW. Marszałek Seymowy przywołałszy Izbę do porządku, dał głos JW. Komorowskiemu Posłowi Kieleckiemu, Członkowi Kommissyi Seymowej do praw organicznych i administracyjnych, który wyluszczywszy, że czas jest już krótkim do obrad, wykazał, ile staraniem Kommissyi było w projekcie Kodexu karnego poczynić potrzebne i stosowne zmiany; odpierał daley czynione w dniu wczorajszym opozycje, iakoby rzeczony projekt obrażał Kartę konstytucyjną, tudzież, że przyjętym być by nie powinien, gdy go procedura nie poprzedza.

Następnie od Łaski otrzymał głos JW. Chmielowski Poseł Lipnowski, który w dniu wczorajszym dla spóźnionej pory rozbiorowych swych uwag przez szczegóły w każdym artykule wykazywanych niedokończył, czego dziś, począwszy od artykułu 85go projektu, dopełnił. Z względu przeto swych uwag był przeciw projektowi.

JW. Stawowski Poseł Warcki mówił potem, iż kary są nadto srogiemi, a naybardziejziej sprzeciwiał się projektowi, w tem, że Kodeks procedury nie mając, nie można o prawie samem stanowić, które w porównaniu uważał, iak gmach bez wschodów.

JW. Czajewski Deputowany Kalwaryjski łączył się w zdaniu z tymi, co poprzedniczo projekt do procedury mieć żądali; daley utrzymywał, iż stopniowanie kar nie jest w szczegółach wskazane, i że arbitralności Sędziego zostawiono stosowanie kary więzienia od lat 3ch do 10ciu; nakoniec, że sprawy nader drobne, i codziennie wydarzające się, a iedynie napomnieniom policyjnym uległe, w Kodeks kryminalny umieszczono. — Wreszcie czyniąc uwagi nad redakcją projektu, nadmieniał, iżby rozwody pod karą kryminalną podciągnięte były.

JW. Łabęcki Deputowany Warszawski z Cyrkułu czwartego nie chcąc, iak mówił, wycieńczać czasu przez rozbiór szczegółowy, w ogólności nie widząc być projekt ten dogodnym, oświadczył się, iż jest negative; daley odpierał wniosek czynione w dniu wczorajszym przez JW. Wznych Dembowskiego, Posła Kazimierskiego, i Radcę Stanu Potockiego. Skończył zaś mowę tem zdaniem, iak wielu innych, aby projekt ten do przyszłego Seymu odłożyć.

JW. Szepietowski Poseł Tykociński, równie w opozycji stając, przeczył do

skonałości Kodexu Austriackiego co do zbrodni Staru, stosował prawa Polskie, i te byż rozciągleyszymi sądził; a wreszcie zakończył głos, że jest przeciw projektowi.

JW. Zny X. Łącki Deputowany Kielecki i Jędrzejowski przeczył, aby w zyskaniu przewłoki lepszości prawa tego zapewnić można; nie był także zdania, aby po Województwach rozestany był projekt, skądby do przyszłego Seymu uwagi i spostrzeżenia przysposobionemi byż mogły, twierdził bowiem, iż stądby się utworzył tylko materyały do nowej wieży Babilońskiej; a mówiąc daley o ważności procedury, dotknął prerogatywy konstytucyjney, neminem captivabimus nisi jure victum, którą z ustawą Angielską Habeas-Corpus porównywał. Żądał, aby obywatel wolnie odpowiadał; lecz utrzymywał przy tem, iż mogą byż przypadki zawieszenia tego dobrodzieystwa, iak w Anglii samey się dzieie. — Nakoniec dodawszy myśl, czyby nie można Sądów kryminalnych rozciągleyszymi zrobić, wyliczał zalety prawa tego, że odpowiedzialność w nim od kmiotka do samego Ministra w sobie obeymuie, a wzmiankując o Seymie czteroletnim, i słowach jednego z wiekopomnych członków tego Seymu Ignacego Potockiego, przytoczył, iż i niniejsze prawo w potrzebie okazany sprostowaniem w przyszłym czasie byż może. Z tych więc powodów oświadczył się zupełnie za projektem.

JW. Gawroński Poseł Seyneński wykazawszy niektóre artykuły niezgodne z iego przekonaniem, był przeciw projektowi.

JW. Józef Grabowski Poseł Węgrowski dowodził, iż prawa kryminalne są duszą towarzystwa społecznego. Chlubą byż Polakowi uważał, iż nikt materyi o zbrodni Majestatu nie dotknął, gdy zbrodnia ta historyi kraju naszego nigdy nie splamiła. Mówił, iż każdy zaręty jest w uwagach o skarb honoru obywatelskiego, a mówiąc przeciw pośpiechowi tworzenia w tak krótkim czasie prawa kryminalnego, nie mając ieszcze procedury, opierał się na zdaniu JW. Krysińskiego Deputowanego miasta Warszawy, w końcu dodając iż nie ma wskazaney odpowiedzialności na gwałty popełnić się mogące przez siłę zbrojną; a sądząc byż prawo kryminalne Blanksteina przez X. Ostrowskiego tłumaczone dla nas stosownieyszem, oświadczył się także negative.

JW. Wiszniewski Poseł Kalwaryjski dowodził, że gdy to prawo nowe będzie obowiązującym, procedura Pruska do czasu utworzenia nowej będzie niestosowna. Dalej wzmiankując niektóre artykuły, które iego zdaniu nieodpowiadały, zgadzał się z JW. Rembelskim Posłem Biebrzańskim w wzglę-

dzie kary śmierci, aby ta na miejscach, iak przynajmniej w mieście tego Powiatu uskuteczniiona była, gdzie zbrodnia została popełnioną.

JW. Kapica Deputowany Łomżyński i Tykociński, również iak inni, na procedurze zasadę praw stanowił, i stąd najmocniej czynił zarzuty projektowi; nakoniec wyliczając artykuły nieodpowiadające iego zdaniu, oświadczył się negative.

JW. JX. Jasiński Deputowany Piotrkowski i Radomski wyrażając, ile potrzebną widzi w iednym kraju iednostayność praw kryminalnych, mocno mówił za projektem; a wreszcie dodał, że gdy srożej karane będą zagęszczone iuz zbrodnie i występki, iakimi są podpalania i kradzieże, uraduiemy serca tych, którzy nas tu wysłali, bo ich spokojność i bezpieczeństwo zapewnione zostaną.

JW. Nowakowski Poseł Tarnogrodzki mówił także za projektem dowodząc, że lubo z praw obcych zebrany, korzystano iednak w tem, że co mogło byż najlepszem i naydogodnieyszem, to starano się zastosować. — Procedura jest iuz przez Nayaśnieyszego Pana zapewniona, i usuwa obawę arbitralności Sędziów. — Nakoniec przytaczając, że ile go głos wczorayszy JW. Lindego przekonał, tyle nawzaiem przymowienie się JW. Krysińskiego do iego przekonania nie trafiło. Oświadczył się za projektem.

JW. Zochowski Deputowany Konecki Opoczyński i Szydłowiecki zarzucał także, iż projekt ten jest tylko zebraniem artykułów z trzech Kodexów; wzmiankował daley, iż dwa zdania tylko Izbą powodują, iedno przeciw projektowi z powodu pośpiechu stanowienia tego prawa i braku procedury, drugie za nim, że go iuz dosyć dogodnym uznają, i lepszym byż sądzą, niż dotąd dwa odmienne prawa istniejące; daley wykazywał szczególne artykuły, przeciw którym czynił swe uwagi, kończąc, iż jest negative.

JW. Baliński Deputowany Hrubieszowski i Tomaszowski dowodził, iż dzień ten liczyć trzeba między najświetniejsze dla Polaków. Odpierał zarzuty, iakoby obce prawa były niedołączne, dowodząc, że dzieło to jest systematyczne, i że tak postępować należy, bo wszystkie kraie korzystając z oświaty drugich Państw, to stosują do siebie, co użytecznem znajdują u innych. Przytaczał, że prawo Francuzkie czerpało zasady swoje z praw Rzymskich, a tem bardziey za dobrocią niniejszego projektu mówić można, bo z późniejszych i doświadczeńszych prawodawstw korzystano. Dodał, że chcąc dzieło ganić, nie teorii potrzeba, lecz należy wskazać niedołączność, wytknąć wady, i podać natomiast lepsze.

Mówił dalej na poparcie, że nie stanowi to wady, iż procedury natychmiast przy projekcie tego Kodexu nieprzedstawiono, bo ta się zawsze da zastosować do uchwalonego prawa. Był więc za projektem.

JW. JX. Woiewódzki Deputowany Siedlecki i Węgrowski, mówiąc za projektem, dodał uwagi względnie Religii, oświadczywszy w końcu swe zdanie, aby przestępstwa i sprawy z tego względu wynikłe Władze duchowne sądziły.

JW. Hr. Jezierski Poseł Garwoliński oświadczył, iż nie mając nic więcej dodać, do swych uwag i zdania wczoraj oświadczonego odwołał się.

JW. Faltz Deputowany miasta Kalisza przekładał, iż gdy nikt dotąd nie dowiódł, aby Kodex karny nie był potrzebny, nie należy się więc zastanawiać, jak długo go układać, lecz czyli jest dobrym i dogodnym; nie chcąc korzystać z praw obcych dla tego, aby oryginalne Polskie utworzyć, jest to chyba chcieć nie mieć nigdy Kodexu karnego. Dalej gruntownie, i na Konstytucyi wspierające się czynił wnioski w odpiernaniu zarzutów, czynionych przez JW. Krysińskiego i innych przeciw projektowi mówiących.

JW. Krysiński Deputowany miasta Stołecznego Warszawy w odpowiedzi na głosy JW. Hakenszmita, Faltza, Nowakowskiego, Lindego, tudzież Rady Stanu wnoszącego ten projekt, odpiernął szczegółowo ich wnioski, — można mówiąc przeciw pospiechowi stanowienia tak ważnego dla kraju prawa, wymienił ważność onego przytoczeniem zdań i uwag sławnych Pisarzy o prawodawstwie. Zakończył mowę tem, że i wczoraj, oświadczeniem, że jest przeciw projektowi.

JW. Dembowski Poseł Kazimirski, mówiąc przeciw powyższej oppozycji, wnioski JW. Krysińskiego światłemi uwagami zbił.

Równie JW. Hakenszmit Deputowany Chełmski i Krasnostawski JW. Krysińskiemu odpowiadając, wspierał swym głosem przytoczone uwagi JW. Dembowskiego.

Z kolei JW. Linde Deputowany miasta Stołecznego Warszawy temuż JW. Krysińskiemu w swem przemówieniu się odpo-wiedział, będąc za projektem.

JW. Wichliński Poseł Wieluński, równie zbił zarzuty JW. Krysińskiego o pospiechu naszym, a długoletnich rozważa-
gach innych Państw, mianowicie Bawaryi, w stanowieniu podobnego Kodexu, wynurzył z swej strony tę troskliwość, aby procedura następna mogła być odpowiednią prawu dziś przechodzącemu.

JW. Rembieliński Poseł Biebrzański oświadczył, iż gdy zdania dzisiejsze więcej go w przedmiocie projektu quae'stionis objaśniły, tem mocniej stoi przy wczorajszych wnioskach swoich, przeciw projektowi przytoczonych.

JW. Wolicki Poseł Olkusi, członek Kommissyi Prawodawczej, w obszerney mowie wyuszczył iak najmocniejsze zalety przedstawionego projektu; i powody stąd do przyjęcia go za prawo obowiązujące.

JW. Grabowski Poseł Stanisławowski, członek Kommissyi do praw administracyjnych, na poparcie wniesionego projektu przekonywające z swej strony czynił wnioski.

JW. Obniski Poseł Łosicki, członek Kommissyi Prawodawczej, wsparł zdanie za projektem.

JW. Godlewski Poseł Maryampolski, członek Kommissyi Skarbowey, mówiąc przeciw projektowi, mianowicie dla niepoprzedzającej go zaraz procedury, wzywał Izbę Poselską, aby przedstawiony projekt odrzuciła.

JW. Młodzianowski Poseł Pułuski, członek Kommissyi Prawodawczej, w mowie swej odpiernął wnioski powyższe JW. Godlewskiego, i silnie przywoził powody i potrzebę Kodexu karnego, a dogodnie temu celowi odpowiadając przez wniesiony teraz projekt.

Nakoniec, JW. Radca Stanu Potocki w imieniu także Rady za odebrany głos od Łaski, zbił szczegółowe zarzuty przeciw projektowi wnoszone.

Po skończonem takowem roztrząsaniu JW. Marszałek wybrawszy Assessorów przystąpił do zbierania głosów, a po ukończonem głosowaniu okazało się, iż za projektem było
głosów 66
przeciw projektowi 49

a zatem większością 17stu kresek projekt Kodexu karnego w Izbie Poselskiej przyjętym został.

Deniószy przeto o takowem przyjęciu JW. Marszałek Izbie Senatorskiej, posiedzenie do dnia 22go b. m. na godzinę 10tą zrana odłożył.

Przyiechali do Lwowa dnia 1go 2go i 3go
Maia

W. Boskamp Augustyn były Radca Polski, z Krakowa. — W. Cisowski Józef, z Polski. — JW. Dzieduszycki Hrabia, z Stryja. — W. Dąbrowski Adam, z Żółkwi. — P. Grossmann kupiec, z Węgier. — W. Komar Hieronim, z Przemyśla. — W. Lityński Alexander, ze Złoczowa. — W. Piasecki, z Rossyi. — JW. Starzyński Hrabia, ze Stryja. — JW. Skorupka Hrabia, z Milatyna. — W. Tretter Baltazar, ze Złoczowa. — W. Wiśniowski Ignacy, z Żółkwi. — W. Wierzbicki Jan, ze Złoczowa.